

การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

A STUDY OF COMPETENCY OF ADMINISTRATORS AFFECTING TO SCHOOL ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION UNDER SAKONNAKORN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

วีรุต ศรีบุญราช^{1*} และ ชานนท์ เศรษฐแสงศรี²

WEERUD SEEBOONRAD^{1*} and CHARNON SETSAENGSR²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และขนาดสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 44 คน และครูผู้สอนจำนวน 291 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 335 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t -test (Independent samples) F -test (One-way ANOVA) และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน
2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการบริการที่ดี และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ; การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล, Master of Educational Administration
Department of Education Santapol College

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล, Lecturer, Faculty of Education, Santapol College

³ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยสันตพล, Advisors Santapol College

* Corresponding author. Email : weerud3_@hotmail.com

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study of Competency of Administrators and School Academic Affairs Administration, 2) study of Competency of Administrators and School Academic Affairs Administration classified by positions and school sizes, 3) Study of Competency of Administrators Affecting to School Academic Affairs Administration Under Sakonnakorn Primary Educational Service Area Office 3. The research samples were 44 administrators and 291 teachers, totally 335 samples. They were derived by Stratified random sampling. The instrument used for data was a questionnaire with 5 level and the reliability is 0.98. The statistics for data analyzing were percentage, mean, standard deviation, t – test (Independent samples), F - test (One- way ANOVA) and Stepwise multiple regression analysis.

The findings of this research found as follows:

1. Competency of Administrators Under Sakonnakorn Primary Educational Service Area Office 3 was in ‘much’ level in overall and individual aspect.
2. School Academic Affairs Administration Under Sakonnakorn Primary Educational Service Area Office 3 was in ‘a medium’ level in overall.
3. Competency of Administrators Affecting to School Academic Affairs Administration Under Sakonnakorn Primary Educational Service Area Office 3 were as following aspects: Vision, Achievement Motivation , Team Work and Service Mind .And the level of significance is at 0.01

Keywords : Competency of Administrators ; School Academic Affairs Administration ; The Office of Primary Education Service Area

บทนำ

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องจัดการศึกษาให้สนองตอบโลกในยุคปัจจุบันที่สภาวะทางสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและซับซ้อนมากขึ้น การให้การศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงทัศนะ (Perspectives) จากกระบวนทัศน์ดั้งเดิม (Tradition Paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) สมรรถนะของผู้บริหารจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนเพราะสมรรถนะเป็นคุณลักษณะความสามารถของผู้บริหารที่แสดงออกมาซึ่งสามารถวัดและสังเกตเห็นได้ว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทักษะและลักษณะอื่น ๆ ที่โดดเด่นกว่าบุคคลอื่น ๆ ในองค์กร การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพมีคุณภาพและจะส่งผลไปยังการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษานำไปสู่คุณภาพของการจัดการศึกษาโดยการบริหารงานวิชาการ (ทรงยศ แก้วมงคล และมณฑป ไชยจิต, 2555 : 4) เป็นภาระหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพส่วนงานอื่น ๆ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญรองลงมา และเป็นงานสนับสนุน (จุฑาเพชร ศัลยพงษ์ , 2556 : 4)

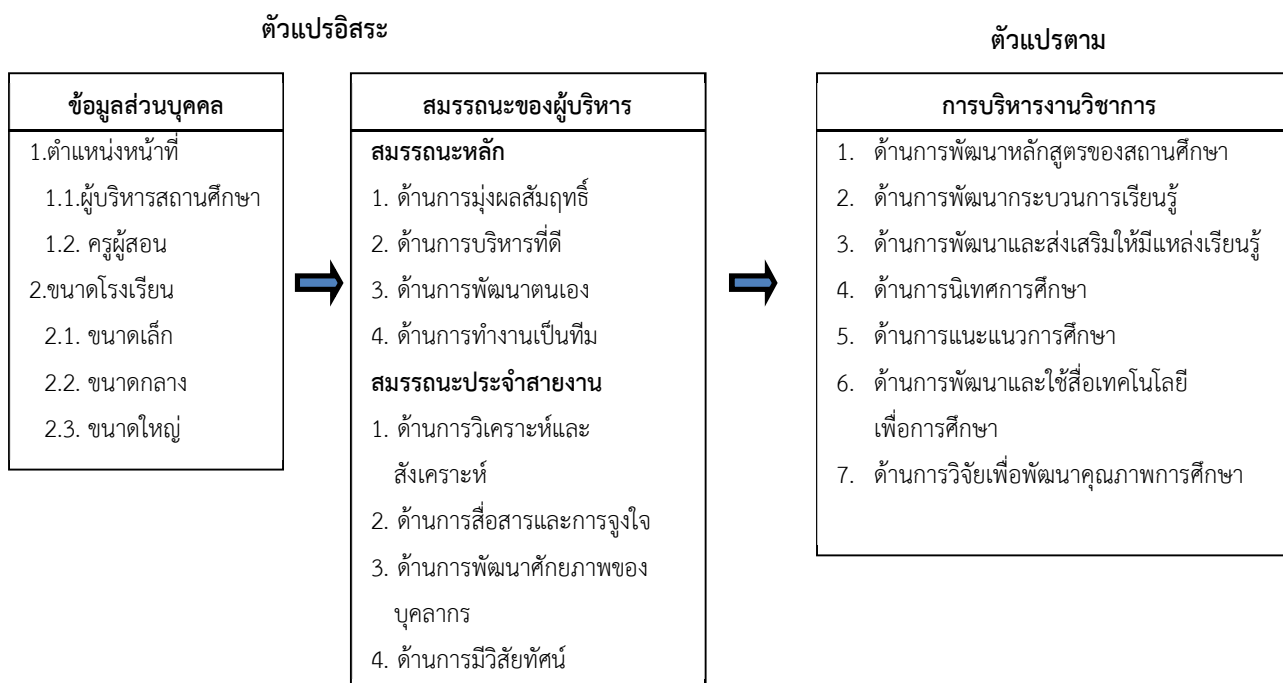
ในปัจจุบันสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรจากผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 (สมศ.) ยังมีอีกหลายมาตรฐาน โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน บางโรงเรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินและมีบางโรงเรียนที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ไม่รับรองผลการประเมิน ดังนั้นจากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะ

ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อที่จะนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2559 : 30)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
3. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดสถานศึกษา แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2,628 คน จำแนกได้ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 348 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,280 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2562 โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตำแหน่งหน้าที่และกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 43) จำนวน 335 คน จำแนกได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 44 คน ครูผู้สอน จำนวน 291 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยสันตพลเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานที่ต้องการ
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พร้อมกับแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างได้กรอกข้อมูลจำนวน 335 ชุด
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้รับคืนแบบสอบถามจำนวน 335 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้สถิติ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมาย 5 ระดับ ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด, 2558:103)

- 4.50 - 5.00 หมายถึง มีสมรรถนะระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49 หมายถึง มีสมรรถนะของผู้บริหารมาก
2.50 - 3.49 หมายถึง มีสมรรถนะของผู้บริหารปานกลาง
1.50 - 2.49 หมายถึง มีสมรรถนะของผู้บริหารน้อย
1.0 - 1.49 หมายถึง มีสมรรถนะของผู้บริหารน้อยที่สุด
- ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมาย 5 ระดับ ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด, 2558 : 103)
- 4.50-5.00 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการมากที่สุด
3.50-4.49 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการมาก
2.50-3.49 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการปานกลาง
1.50-2.49 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการน้อย
1.00-1.49 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการน้อยที่สุด
- ขั้นตอนที่ 4 เปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยใช้การทดสอบที (t – test แบบ Independent sample) ขั้นตอนที่ 5 เปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบเอฟ (F – test แบบ One - way ANOVA) หากพบความแตกต่างก็ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) และมีการแปลผลในกรณีที่ค่า (r_{xy}) เป็นบวก (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550 : 314) ดังนี้
- 0.90 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
0.71-0.89 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง
0.30-0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ต่ำกว่า 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
เท่ากับ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

ขั้นตอนที่ 7 วิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปฏ (Enter Multiple Regression Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวม ($\bar{X}$ = 3.72) และรายด้าน โดยด้านที่มีระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด คือด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X}$ = 3.80) รองลงมาคือด้านการบริการที่ดี ($\bar{X}$ = 3.74) และด้านที่มีระดับสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาดำสุด คือด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}$ = 3.63)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ในภาพรวม

สมรรถนะหลักของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ที่
1.ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	3.80	0.42	มาก	1
2.ด้านการบริการที่ดี	3.74	0.52	มาก	2
3.ด้านการทำงานเป็น ทีม	3.63	0.57	มาก	4
4.ด้านการพัฒนาตนเอง	3.70	0.54	มาก	3
รวม	3.72	0.45	มาก	-

2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีด้านที่มีระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 3.62) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 3.57) และด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 3.52) ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ในภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ ที่
1.ด้านการพัฒนา หลักสูตรและสถานศึกษา	3.57	0.51	มาก	2
2.ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	3.62	0.54	มาก	1
3.ด้านการพัฒนาแหล่ง การเรียนรู้	3.52	0.52	มาก	3
4.ด้านการนิเทศ การศึกษา	3.43	0.61	ปาน กลาง	6
5.ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	3.41	0.65	ปาน กลาง	7
6.ด้านการแนะแนว การศึกษา	3.45	0.56	ปาน กลาง	5
7.ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	3.46	0.55	ปาน กลาง	4
รวม	3.49	0.50	ปาน กลาง	-

3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านการบริการที่ดี และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ
ขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)
ของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงาน
วิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามภาพรวม และ เป็นรายด้าน

สมรรถนะของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	R	R ²	Adj R ²	SE _{est}	F
X ₈	0.88	0.77	0.77	0.23	1173.08**
X ₈ , X ₁	0.92	0.85	0.85	0.19	944.76**
X ₈ , X ₁ , X ₃	0.93	0.86	0.86	0.18	708.08**
X ₈ , X ₁ , X ₃ , X ₂	0.93	0.86	0.86	0.18	540.85**

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน
เพื่อหาตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อการบริหารงาน
วิชาการในสถานศึกษา จากทั้งหมด 8 ด้าน พบว่า มีสมรรถนะ
ของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้านที่ส่งผลต่อการบริหารงาน
วิชาการในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₈) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X₁) ด้าน
การทำงานเป็นทีม (X₃) และด้านการบริการที่ดี (X₂)
ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₈) สามารถพยากรณ์ได้ว่า เป็น
สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงาน
วิชาการในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มี
ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.77 และมีอำนาจการ
พยากรณ์ร้อยละ 77

ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₈) และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์
(X₁) สามารถพยากรณ์ได้ว่า เป็นสมรรถนะของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์การ
ถดถอยเท่ากับ 0.85 และมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 85

ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₈) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X₁)
และด้านการทำงานเป็นทีม (X₃) สามารถพยากรณ์ได้ว่าเป็น
สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงาน

วิชาการในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.86 และมีอำนาจการ
พยากรณ์ร้อยละ 86

ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₈) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X₁)
ด้านการทำงานเป็นทีม (X₃) และด้านการบริการที่ดี (X₂)
สามารถพยากรณ์ได้ว่า เป็นสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย
เท่ากับ 0.86 และมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 86

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สมรรถนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวม
และรายด้านทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสมรรถนะของผู้บริหาร
สถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนของการดำเนินงาน
ต่างๆเช่นด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการ
จัดระบบ การทำงานของบุคลากร หรือกิจกรรมต่างๆ ที่ตรงกับ
ความรู้ความสามารถของบุคลากรเพื่อให้งานที่ทำหรือกิจกรรม
ต่างๆมีผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้ และมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น ด้านการ
บริการที่ดีผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาใน
สถานศึกษาให้การบริการบุคคล ชุมชน ที่มาติดต่อธุระใน
สถานศึกษาด้วยความจริงใจและเต็มใจ ให้ข้อมูลข่าวสารที่
เกี่ยวกับการศึกษาและที่มีประโยชน์ต่อชุมชน ด้านการทำงาน
เป็นทีม ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนมีความรัก ความสามัคคี
ปองดอง ร่วมกันทำงานที่ตนเองได้รับผิดชอบ และช่วยเหลือซึ่ง
กันและกันในการทำงานที่เป็นของส่วนรวมด้านการพัฒนา
ตนเองผู้บริหารสถานศึกษาเข้ารับการอบรมและพัฒนาตนเอง
ในด้านการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้
บุคลากรในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมและพัฒนา
ตนเองด้วยเช่นกัน เพื่อนำความที่ที่ได้มาพัฒนาตนเองและ
สถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผู้บริหาร
สถานศึกษามี การวางแผน วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน ค้นหา
โอกาส อุปสรรคในการทำงานเพื่อกำหนดเป็น วิสัยทัศน์
เป้าหมาย พันธกิจ และกลยุทธ์ ให้สอดคล้องกับการพัฒนา
สถานศึกษา ด้านการสื่อสารและการจูงใจและด้านการพัฒนา
ศักยภาพของบุคลากรผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการ

ติดต่อสื่อสารที่ชัดเจนเปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับข้อมูล ข่าวสารที่ถูกต้อง เพียงพอ และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา กระตุ้น ผลักดันให้บุคลากรเกิดความศรัทธา มีเจตคติที่ดีในการทำงาน และด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ หลายด้านและนำความรู้ ความสามารถมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา การประเมินการทำงาน กิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารจัดการต่างๆภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลนอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคของการเปลี่ยนแปลงได้ตระหนักถึงบทบาทการเป็นผู้นำยุคใหม่เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาที่วางไว้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพจึงทำให้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชรรุ่งเรือง (2557 : 79) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนการตรวจสอบผลการดำเนินงานพัฒนาผู้เรียนและการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาให้การส่งเสริมสนับสนุน ครูผู้สอนให้มีการพัฒนาหลักสูตร และนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสมผู้เรียนมีการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนางานด้านวิชาการและส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรวัลย์ รัตนะ (2557 : 76 - 86) ได้ศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา ผลการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความ

คิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. การวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการบริการที่ดี เป็นสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีขอบข่ายสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการคือการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้การนิเทศการศึกษาการแนะแนวการศึกษาการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนที่ต้องดำเนินการการที่จะบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนดให้เป็นสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน จึงทำให้สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีนภา ฉิมเฉย (2558 : 182) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า การมีวิสัยทัศน์ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การบริการที่ดี และการวิเคราะห์และสังเคราะห์ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และ 0.05

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการทำงานเป็นทีมพบว่ารับฟังความเห็นของสมาชิกในองค์กร และเต็มใจเรียนรู้จากผู้อื่นเป็นข้อที่มีการปฏิบัติต่ำกว่าข้ออื่น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้

ครูผู้สอนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนาผู้เรียน

2. ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่าส่งเสริมให้ครูมีการจัดทำโครงการต่างๆเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษาเป็นข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทำแผนการจัดการเรียน จัดทำโครงการต่างๆที่เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา

3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพบว่าศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการเป็นข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาวิเคราะห์ การใช้สื่อและจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้ครบชั้นเรียน

สรุป การวิจัยครั้งนี้ได้ข้อค้นพบใหม่ คือสมรรถนะมีความสำคัญต่อบุคคลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตัวและสามารถแสดงออกมาในการทำงาน สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษานั้นก็เช่นกัน มีความสำคัญต่อการบริหารงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็น การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การ

บริหารงานทั่วไป และการบริหารงบประมาณ ในสถานศึกษา ถ้ามีการใช้หรือแสดงออกในทางบวก แล้วนั้นยังมีประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา และชุมชนภายนอกให้พัฒนาไปพร้อม ๆ กันและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในตัวแปรอื่น เช่น ประสิทธิภาพการทำงาน หรือพฤติกรรมการศึกษาที่แตกต่างกัน

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่น

เอกสารอ้างอิง

- [1] ไกรวัลย์ รัตนะ. (2557). บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา.
- [2] จุฑาเพชร ศัลยพงษ์. (2556). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- [3] ชุศรี วงศ์รัตน์. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี. ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์เพรสส์.
- [4] ทรงยศ แก้วมงคล และมณฑป ไชยจิต. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [5] บุญชม ศรีสะอาด. (2558). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ. สุวีริยาสาส์น.
- [6] เพชรรุ่งเรือง รุ่ง. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- [7] ศรีนภา ฉิมเฉย. (2558). สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [8] สาคร มหาหิงค์ และสมควร นามสีฐาน. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2561 หน้าที่ 17 – 25. วิทยาลัยสันตพล.
- [9] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (2559). คู่มือการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. สกลนคร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.